

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 492/2011,**
5. aprill 2011,
töötajate liikumisvabaduse kohta liidu piires
(kodifitseeritud tekst)
(EMPs kohaldatav tekst)
(ELT L 141, 27.5.2011, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/589, 13. aprill 2016	L 107	1	22.4.2016
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1149, 20. juuni 2019	L 186	21	11.7.2019

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL)
nr 492/2011,**

5. aprill 2011,

töötajate liikumisvabaduse kohta liidu piires

(kodifitseeritud tekst)

(EMPs kohaldatav tekst)

I PEATÜKK

TÖÖHÕIVE, VÕRDNE KOHTLEMINE JA TÖÖTAJATE PERED

1. JAGU

Võimalus saada tööd

Artikkel 1

1. Igal liikmesriigi kodanikul on sõltumata elukohast õigus asuda tööle ja töötada teise liikmesriigi territooriumil vastavalt selle riigi kodanike töötamist reguleerivatele õigus- ja haldusnormidele.

2. Elkõige on tal õigus asuda pakutavale tööle teise liikmesriigi territooriumil võrdsel tingimustel selle riigi kodanikega.

Artikkel 2

Iga liikmesriigi kodanik ja iga liikmesriigi territooriumil tegutsev tööandja võivad vastastikku tööd taotleda ja seda pakkuda, nad võivad sõlmida ja täita töölepinguid kooskõlas kehtivate õigus- ja haldusnormidega, ilma et sellest tuleneks mingit diskrimineerimist.

Artikkel 3

1. Käesoleva määruse alusel ei kohaldata liikmesriigi õigus- ja haldusnorme või haldustavasid:

- a) kui nendega piiratakse töötaotlusi ja -pakkumisi või välisriigi kodanike õigust asuda tööle ja töötada või kehtestatakse selleks tingimusi, mida ei kohaldata liikmesriigi enda kodanike suhtes, või
- b) kui nende ainus või peamine eesmärk või mõju on teiste liikmesriikide kodanikke pakutavast tööst eemale tõrjuda, hoolimata sellest, et neid kohaldatakse kodakondsusest olenemata.

Esimest lõiku ei kohaldata keeleoskusega seotud tingimuste suhtes, mis esitatakse täidetava töökoha laadi tõttu.

▼B

2. Eelkõige kuuluvad lõike 1 esimeses lõigus kirjeldatud liikmesriigi sätete ja tavade hulka need, mis:

- a) näevad ette välisriigi kodanike töölevõtmise erikorra;
- b) piiravad või kitsendavad vabade töökohtade pakkumist ajakirjanduses või ükskõik millise muu massiteabevahendi vahendusel või kehtestavad selleks tingimusi, mida ei kohaldata selle liikmesriigi territooriumil tegutsevate tööandjate puhul;
- c) kehtestavad töö saamise võimaluse eeltingimuseks registreerimise tööhõivetalituses või takistavad üksiktöötajate töölevõtmist, kui tegemist on isikutega, kes ei ela kõnealuse riigi territooriumil.

Artikkel 4

1. Liikmesriikide õigus- ja haldusnorme, millega on kehtestatud välisriigi kodanike töölevõtmise arvuline või suhtarvuline piirang ettevõttes, tegevusalal, piirkonnas või kogu riigis, ei kohaldata teiste liikmesriikide kodanike suhtes.

2. Kui liikmesriigis sõltub ükskõik milliste soodustuste andmine ettevõtetele neis töötavate selle riigi kodanikest töötajate minimaalsest suhtarvust, loetakse teiste liikmesriikide kodanikud selle riigi kodanikest töötajateks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivile 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta ⁽¹⁾.

Artikkel 5

Liikmesriigi kodanikule, kes otsib tööd teise liikmesriigi territooriumil, annavad sealsed tööhõivetalitused samasugust abi nagu oma riigi tööd otsivatele kodanikele.

Artikkel 6

1. Liikmesriigi kodaniku töötamine või töölevõtmine teises liikmesriigis ei sõltu meditsiinilistest, kutsealastest või muudest kriteeriumidest, mis on tema kodakondsusest lähtudes diskrimineerivad, võrreldes nende kriteeriumidega, mida kohaldatakse teise liikmesriigi kodanike puhul, kes soovivad teha sama tööd.

2. Kodanik, kellele teise liikmesriigi tööandja on teinud isikliku tööpakkumise, peab läbima kutseoskuste kontrolli, kui tööandja seda tööpakkumist tehes otseselt nõuab.

*2. JAGU****Tööhõive ja võrdne kohtlemine****Artikkel 7*

1. Töötajat, kes on liikmesriigi kodanik, ei tohi teise liikmesriigi territooriumil tema kodakondsuse tõttu kohelda ükskõik milliste

⁽¹⁾ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

▼B

tööhõive- ja töötingimuste suhtes teisiti kui selle riigi kodanikest töötajaid, eelkõige seoses töötasu, vallandamise ja töötuks jäämise puhul tööle ennistamise või uue töökoha leidmisega.

2. Tal on samad sotsiaalsed ja maksusoodustused kui selle riigi kodanikest töötajatel.

3. Lisaks on tal samast õigusest tulenevalt ja samadel tingimustel selle riigi kodanikest töötajatega õigus saada koolitust kutseõppeasutustes ja ümberõppekeskustes.

4. Ükskõik milline punkt kollektiiv- või individuaallempepingus või ükskõik millises teises kollektiivses määrukses, mis käsitleb töö saamise võimalust, töötasu ja teisi töö- või vallandamistingimusi, on tühine, kui see sätestab või lubab diskrimineerivaid tingimusi töötajate suhtes, kes on teiste liikmesriikide kodanikud.

Artikkel 8

Töötajal, kes on ühe liikmesriigi kodanik ja kes töötab teise liikmesriigi territooriumil, on võrdne õigus kuuluda ametiühingutesse ja kasutada sellest tulenevaid õigusi, kaasa arvatud õigus hääletada ja olla valitud ametiühingu haldus- või juhtimisorganitesse. Tal võidakse mitte lubada osaleda avalik-õiguslike juriidiliste isikute juhtimises ja olla avalik-õiguslikul ametikohal. Peale selle on tal õigus olla valitud ettevõtte töötajate esindusorganitesse.

Esimene lõik ei mõjuta seadusi ega määrusi, millega antakse mõnes liikmesriigis teistest liikmesriikidest tulevatele töötajatele ulatuslikumad õigused.

Artikkel 9

1. Töötajal, kes on ühe liikmesriigi kodanik ja kes töötab teise liikmesriigi territooriumil, on elamispinna suhtes kõik õigused ja soodustused, mida antakse selle riigi kodanikest töötajatele, kaasa arvatud võimalus saada talle vajaliku elamispinna omandiõigus.

2. Lõikes 1 osutatud töötajal on piirkonnas, kus ta töötab, samasugune õigus kui kodanikel panna oma nimi korteritaotlejate nimekirja, kui niisugune nimekiri on olemas, ning tal on õigus sellest tulenevatele soodustustele ja eelistele.

Kui töötaja pereliikmed on jäänud töötaja päritoluriiki, loetakse nad sel eesmärgil nimetatud piirkonnas elavaks, kui kodanikest töötajaile on samal alusel ette nähtud soodustused.

▼ B

3. JAGU

Töötajate pered*Artikkel 10*

Teise liikmesriigi territooriumil töötava või töötanud liikmesriigi kodaniku lapsi, kes elavad selle riigi territooriumil, võetakse selle riigi üldharriduskooli, töö käigus toimuva väljaõppe kursustele ja kutseõppekursustele samadel tingimustel kui selle riigi kodanikke.

Liikmesriigid aitavad kaasa kõigile pingutustele, mille eesmärgiks on anda kõnealustele lastele võimalikult head tingimused koolituses osalemiseks.

II PEATÜKK

VABADE TÖÖKOHTADE JA TÖÖTAOTLEJATE VAHENDUS

1. JAGU

Liikmesriikidevaheline koostöö ja koostöö komisjoniga▼ M1

▼ B

2. JAGU

Vabade töökohtade vahendamise mehhanism*Artikkel 13*▼ M1

▼ B

3. JAGU

Tööturu tasakaalu kontrollmeetmed▼ M1

▼ B

4. JAGU

Euroopa koordineerimisamet▼ M1

▼B

III PEATÜKK

KOMITEED, KES TAGAVAD LIIKMESRIIKIDEVAHELISE TIHEDA KOOSTÖÖ TÖÖTAJATE LIIKUMISVABADUSE JA TÖÖHÕIVEGA SEOTUD KÜSIMUSTES

1. JAGU

*Nõuandekomitee**Artikkel 21*

Nõuandekomitee vastutab komisjoni abistamise eest kõigi küsimuste läbivaatamisel, mis tekivad Euroopa Liidu toimimise lepingu ja vastavalt sellele võetud meetmete kohaldamisel töötajate liikumisvabaduse ja tööhõivega seotud küsimustes.

Artikkel 22

Nõuandekomitee ülesanne on eelkõige:

- a) liikumisvabaduse ja tööhõivega seotud probleemide läbivaatamine liikmesriikide riikliku inimressursside poliitika raames, et koostöös liidus liikmesriikide tööhõivepoliitikat liidu tasandil, aidates seega kaasa majanduse arengule ja tööturu tasakaalu parandamisele;
- b) käesoleva määruse ja kõigi lisameetmete rakendamise mõju üldine uurimine;
- c) komisjonile põhjendatud ettepanekute tegemine käesoleva määruse läbivaatamiseks;
- d) komisjoni taotlusel või omal algatusel üldiste või põhimõtteliste küsimuste kohta põhjendatud arvamuste esitamine eelkõige järgmistel teemadel: tööturu arengu kohta teabe vahetamine, töötajate liikumine liikmesriikide vahel, programmid ja meetmed kutsenõustamise ja kutseõppe arendamiseks, mis eeldatavalt edendavad liikumisvabadust ja tööhõivet, ning kõikvõimalik abi, sealhulgas sotsiaalabi ja töötajate elamispind, töötajatele ja nende peredele.

Artikkel 23

1. Nõuandekomiteesse kuulub kuus liiget igast liikmesriigist, kellest kaks esindavad valitsust, kaks ametiühinguid ja kaks tööandjate ühingu.

2. Iga lõikes 1 osutatud kategooria kohta nimetab liikmesriik ühe asendusliikme.

▼B

3. Liikmete ja asendusliikmete ametiaeg on kaks aastat ja neid saab ametisse tagasi nimetada.

Ametiaja lõppedes jäävad liikmed ja asendusliikmed ametisse, kuni nad asendatakse või uuesti ametisse nimetatakse.

Artikkel 24

Nõuandekomitee liikmed ja asendusliikmed nimetab nõukogu, kes püüab ametiühingute ja tööandjate ühingute esindajate valikuga saavutada mitmesuguste asjassepuutuvate majandussektorite asjatundjate tasakaalustatud esindatust.

Nõukogu avaldab liikmete ja asendusliikmete nimekirja *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 25

Nõuandekomitee esimeheks on komisjoni liige või tema esindaja. Esimees hääletamises ei osale. Komitee tuleb kokku vähemalt kaks korda aastas. Komitee kutsub kokku esimees kas omal algatusel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete nõudmisel.

Komisjon tagab komiteele sekretariaaditeenused.

Artikkel 26

Esimees võib kutsuda koosolekutest vaatlejate või asjatundjatena osa võtma üksikisikuid või ühenduste esindajaid, kellel on laialdane kogemus tööhõive või töötajate liikumise valdkonnas. Esimeest võivad abistada asjatundjatest nõunikud.

▼M2

Euroopa Tööjõuamet, mis on asutatud määrusega (EL) 2019/1149⁽¹⁾ osaleb nõuandekomitee koosolekutel vaatlejana, andes tehnilist tuge ja asjaomast oskusteavet.

▼B*Artikkel 27*

1. Nõuandekomitee on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt kaks kolmandikku liikmetest.

2. Arvamuses märgitakse põhjused, millel see rajaneb; arvamus võetakse vastu kehtivate häälte absoluutse enamusega; sellele lisatakse kirjalik avaldus vähemuse seisukohtadest, kui viimane seda nõuab.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1149, millega luuakse Euroopa Tööjõuamet, muudetakse määrusi (EÜ) nr 883/2004, (EL) nr 492/2011 ja (EL) 2016/589 ning tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2016/344 (ELT L 186, 11.7.2019, lk 21).

▼ B*Artikkel 28*

Nõuandekomitee kehtestab oma töömeetodid kodukorraga, mis jõustub pärast seda, kui nõukogu on selle komisjoni arvamuse põhjal heaks kiitnud. Igale parandusele, mida komitee otsustab kodukorras teha, kohaldatakse sama menetlust.

2. JAGU

Tehniline komitee▼ M2▼ B

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED▼ M2*Artikkel 35*

Alates 8. novembrist 1968 kohaldatav nõuandekomitee kodukord jääb kehtima.

▼ B*Artikkel 36*

1. Käesolev määrus ei mõjuta Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu sätteid, mis käsitlevad sobivust oskustööle tuumaenergia alal, ega ühtki selle asutamislepingu põhjal võetud meetet.

Sellest olenemata kohaldatakse käesolevat määrust esimeses lõigus osutatud töötajate kategooria ja nende töötajate pereliikmete suhtes, kuivõrd nende õiguslik seisund pole reguleeritud nimetatud asutamislepingu või meetmetega.

2. Käesolev määrus ei mõjuta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 48 kohaselt võetud meetmeid.

3. Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad erisuhetest või tulevikus sõlmitavatest kokkulepetest teatud Euroopa-välise riikide või territooriumidega, mis põhinevad 8. novembril 1968. aastal eksisteerinud institutsioonidevahelistel sidemetel, või 8. novembril 1968. aastal kehtinud kokkulepetest teatud Euroopa-välise riikide või territooriumidega, mis põhinevad nende institutsioonide vahel eksisteerinud sidemetel.

Nimetatud riikide või territooriumide töötajad, kes vastavalt käesolevale sättele teevad tasustatud tööd ühe niisuguse liikmesriigi territooriumil, ei saa kasutada käesolevas määruses sätestatud soodustusi teiste liikmesriikide territooriumil.

▼ B*Artikkel 37*

Liikmesriigid edastavad teabe eesmärgil komisjonile nende vahel sõlmitud tööjõualaste lepingute, konventsioonide ja kokkulepete tekstid nende allakirjutamis- ja jõustumispäeva vahelise aja jooksul.

▼ M1

▼ M2*Artikkel 39*

Nõuandekomitee halduskulud esitatakse liidu üldeelarve komisjoni käsitlevas jaos.

▼ B*Artikkel 40*

Käesolevat määrust kohaldatakse liikmesriikide ja nende kodanike suhtes, ilma et see piiraks artiklite 2 ja 3 kohaldamist.

Artikkel 41

Määrus (EMÜ) nr 1612/68 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt II lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 42

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

*I LISA***KEHTETUKS TUNNISTATUD MÄÄRUS KOOS MUUDATUSTE
LOETELUGA**

Nõukogu määrus (EMÜ) nr 1612/68
(EÜT L 257, 19.10.1968, lk 2)

Nõukogu määrus (EMÜ) nr 312/76
(EÜT L 39, 14.2.1976, lk 2)

Nõukogu määrus (EMÜ) nr 2434/92
(EÜT L 245, 26.8.1992, lk 1)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu
direktiiv 2004/38/EÜ
(ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.
Parandatud väljaandes ELT L 229,
29.6.2004, lk 35)

Ainult artikli 38 lõige 1

II LISA

Vastavustabel

Määrus (EMÜ) nr 1612/68	Käesolev määrus
I osa	I peatükk
I jaotis	1. jagu
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikli 3 lõike 1 esimene lõik	Artikli 3 lõike 1 esimene lõik
Artikli 3 lõike 1 esimese lõigu esimene taane	Artikli 3 lõike 1 esimese lõigu punkt a
Artikli 3 lõike 1 esimese lõigu teine taane	Artikli 3 lõike 1 esimese lõigu punkt b
Artikli 3 lõike 1 teine lõik	Artikli 3 lõike 1 teine lõik
Artikli 3 lõige 2	Artikli 3 lõige 2
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikkel 6
II jaotis	2. jagu
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikli 8 lõige 1	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikkel 9
III jaotis	3. jagu
Artikkel 12	Artikkel 10
II osa	II peatükk
I jaotis	1. jagu
Artikkel 13	Artikkel 11
Artikkel 14	Artikkel 12
II jaotis	2. jagu
Artikkel 15	Artikkel 13
Artikkel 16	Artikkel 14
Artikkel 17	Artikkel 15
Artikkel 18	Artikkel 16
III jaotis	3. jagu

▼B

Määrus (EMÜ) nr 1612/68	Käesolev määrus
Artikkel 19	Artikkel 17
IV jaotis	4. jagu
Artikkel 21	Artikkel 18
Artikkel 22	Artikkel 19
Artikkel 23	Artikkel 20
III osa	III peatükk
I jaotis	1. jagu
Artikkel 24	Artikkel 21
Artikkel 25	Artikkel 22
Artikkel 26	Artikkel 23
Artikkel 27	Artikkel 24
Artikkel 28	Artikkel 25
Artikkel 29	Artikkel 26
Artikkel 30	Artikkel 27
Artikkel 31	Artikkel 28
II jaotis	2. jagu
Artikkel 32	Artikkel 29
Artikkel 33	Artikkel 30
Artikkel 34	Artikkel 31
Artikkel 35	Artikkel 32
Artikkel 36	Artikkel 33
Artikkel 37	Artikkel 34
IV osa	IV peatükk
I jaotis	—
Artikkel 38	—
Artikkel 39	Artikkel 35
Artikkel 40	—
Artikkel 41	—
II jaotis	—
Artikli 42 lõige 1	Artikli 36 lõige 1

▼B

Määrus (EMÜ) nr 1612/68	Käesolev määrus
Artikli 42 lõige 2	Artikli 36 lõige 2
Artikli 42 lõike 3 esimese lõigu esimene ja teine taane	Artikli 36 lõike 3 esimene lõik
Artikli 42 lõike 3 teine lõik	Artikli 36 lõike 3 teine lõik
Artikkel 43	Artikkel 37
Artikkel 44	Artikkel 38
Artikkel 45	—
Artikkel 46	Artikkel 39
Artikkel 47	Artikkel 40
—	Artikkel 41
Artikkel 48	Artikkel 42
—	I lisa
—	II lisa